

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	K 22—	12—	11—	550
6—	11—	6—	5—	190
2—	2—	2—	2—	2—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbena vsota dan sveder izvenredni nedelje in praznika.

inzerati veljajo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	K 22—	12—	11—	550
6—	11—	6—	5—	190
2—	2—	2—	2—	2—

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odra.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	K 22—	12—	11—	550
6—	11—	6—	5—	190
2—	2—	2—	2—	2—

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Uredništvo (spodaj, dvosločno levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Demonstracije v Italiji.

Če dobi v Trstu ali v Zadru kak Italijan par zaušnic, zakriči vsa Italija in dobro organizirana irredenta priredi navadno sicer malo resne, a vedno jako hrupne demonstracije po vseh mestih, od tirolske meje pa doli do Syrakuz, ki naj izrazijo, kako je zavrlo v italijanski duši.

Tudi sedaj se je tako zgodilo. Dne 1. maja so Italijani v Trstu napadli Slovence in so skupili, kar so iskali, zdaj pa demonstrirajo po celi Italiji in v Veroni so s posebno vne- mo vpili: »Abasso Austria!« Očividno je vse to spretno organizirano in naj vpliva na avstrijsko vladno, da bi se z večjo silo pritiskala na primorske Slovence.

Zakaj avstrijska vlada je zadnje upanje Italijanov. To so Italijani že davno uvideli, da sami niso kos Slovanstvu na Primorskem in da niso v stanju, ustaviti naraščanja slovenske moči v Trstu in v Gorici in v Istri, da naravnim putem ničesar ne opravi- jo in zato kličejo na pomoč avstrijske vlado, naj z zatiranjem in zapostavljanjem Slovencev in Hrvatov ohrani pozicijo Italijanov. Zdaj, odkar sta se grof Berchtold in marki San Giuliano sestala v Opatiji, je Italijanom posebno greben zrasel in zato so prav sedaj s prirejanjem demon- stracij poskušali na poseben na- čin pritiskati na avstrijsko vladno, češ, zdaj, ki je med Italijo in med Av- strijo tako prijateljstvo, kakor ni bilo nikdar poprej, bo tak terorizem največ izdal.

To prijateljstvo obstoji res, ali odkrito ni in ne bo nikdar postalo, in koristi sploh Italiji veliko več, kakor Avstriji. To je vendar jasno, kakor beli dan, da se je Italija približala Avstriji iz jako sebičnih namenov. Odkar je Italija okupirala Tripolitani- jo, je porušeno prejšnje razmerje sil v Sredozemskem morju in je na- stala med Italijo in med Francijo zelo neprijazna napetost. To, edino to je vzrok, da se je razmerje med Ita- lijo in med Avstrijo izboljšalo. Ko- rist od tega pa ima samo Italija, to- liko večjo korist, ker se sedaj tako- rekoč pod zaščito in pod pokrovitelj- stvom Avstrije zasidruje v Albaniji ter si tam pripravlja — bodočnost.

Razmere so take, da Italija pri-

jateljstva Avstrije še nikoli ni tako potrebovala, kakor sedaj, vede se pa tako, kakor da bi s tem do jedra neodkritosrčnim prijateljstvom izka- zovala Avstriji največje usluge in smela iz tega izvajati pravico, vpli- vati celo v notranjih avstrijskih za- htevah.

Kdor pogleda na avstrijsko - ita- lijansko mejo, temu pričajo ondote utrdbe in posadke, kako realno vrednost pripisujeta obe državi se- danjemu njih prijateljstvu in kako resno računata z eventualnostjo, da se to prijateljstvo lahko čez noč pre- meni v svoje nasprotje. Sprito tega je pa tudi opravičeno domnevanje, da s tolikim hrupom uprizorjene demon- stracije v Italiji ne bodo našle tistega odmeva v vladnih krogih av- strijskih, kakor so ga morda priča- kovali v Italiji, saj bi s tem avstrijska država sebi največ škodovala.

»Abasso l'Austria!« — ta klic je odmeval sedaj po Veroni, odkoder se s prostim očesom vidijo utrdbe na tirolski meji in ta klic je grmel tudi po drugih italijanskih mestih kot karakteristična ilustracija opatijskega sestanka. Naposled se v Tr- stu ni nič takega zgodilo, kar bi moglo dati povod velikim demon- stracijam. Tržaški dogodki so bili le pretveza, pod katero je Italianstvo zopet enkrat dalo duška svojem smrtnemu sovraštvu do Avstrije. Ta veronski »Abasso l'Austria!« kaže, kaj plamti v italijanski duši in kaže avstrijski vladi pot, po kateri bi morala hoditi v svojih obmorskih provin- ciah.

Naši žulji.

Za armado in za mornarico za- hteva vlada celih 930 milijonov kron. To je za eno leto. Drugo leto bo ta vsota še večja, kajti stroški za arma- do in za mornarico samo rasejo. Tekom zadnjih sedmih let so se kar po- dvoji, dasi je ljudsko blagostanje nazadovalo...

To strašno naraščanje izdatkov za armado in za mornarico je v prvi vrsti posledica slabe avstrijske poli- tike, je pa tudi zvezi s tistim brez- vestnim zapravljanjem, ki je pri na- ših vladah kar domače postalo.

Leto za leto vzame država av- strijskim narodom več, kakor tri ti-

soč milijonov denarja. Toda od te vsote se porabi le najmanjši del za prebivalstvo samo in za povzdigo njegovega blagostanja. Država izter- java davke brez usmiljenja, če pa nekoliko pogledamo, kako jih porab- lja, se človeku kar lasje ježe. Poglej- mo nekaj izsledov.

Začetkom balkanske vojske je avstrijsko ministrstvo zunanjih del dalo prepeljati vse polno sinov kato- liških Albancev, ki si puste plačevati svoje prijateljstvo do Avstrije, v Zwette, v Horn, v Krems in v Mö- rling. Tam je ta albanska sodrga mno- go mesecev živela na stroške av- strijskih davkoplačevalcev. Za to svojat so skrbeli, kakor da so to sa- ma zlahtna bitja. Tudi hodijo gojenci katoliških zavodov v Albaniji že mnogo let v Au pri Goisernu na gos- podske počitnice — vse na stroške avstrijskih davkoplačevalcev. Za sinove avstrijskih narodov pa vlada seveda nobenega vinarja nima. Ko- liko tisoč otrok pomrje pri nas za bo- leznimi, ki bi jih lahko prestali, če bi mogli na morje ali v tople kraje, a za te nima avstrijska vlada nič denarja, pač pa ga ima v izobilju za albansko zalego.

O, lepe stvari se gode v naši preljubljeni državi, tako lepe, da bi se človek razjokal.

Gospodarji tržaškega »Lloyda« so sami vampasti milijonarji in so ociganili državo že za masne milio- ne. A za blagor teh milijonarjev skr- bi država s tako ljubeznijo, da se je kar čuditi. Ko je bil sedanji dunajski župan sumljiv poštenjak Weiskirch- ner trgovinski minister, ni samo skle- nil škandalozne pogodbe s Canadian- Pacific družbo, ampak je l. 1911 kupil od tržaškega »Lloyda« precej sveta v Trstu. Za ta svet je plačala država po 72 kron štirinajski meter — a ravno ta svet je »Lloyd« leta 1852. od države kupil po — 88 vinar- jev!!

Naša država gradi sedaj veli- kanske ladje in izzema za pokritje teh izdatkov ljudstvo, kar se da. A država plačuje kartelu za železo za te ladje po 21 kron cent, med tem ko lahko vsak zasebnik ravno tako že- lezo dobi po 15 kron cent. Milijonarji, ki imajo železarski kartel v rokah, se bodo še razleteli od takih velikan- skih dobičkov.

Avstrijska vlada ima navado, da nalaga denar, kar se ga nabere v dr- žavnih blagajnah, pri gotovih velikih židovskih bankah na Dunaju. Te banke obrestujejo državi ta denar po 2%, če pa hoče država kaj na posodo dobiti pri teh bankah, jim mora pla- čati 7 do 8%. Tako seveda banke lahko bogate.

Nemčija ima od svojih železnic velikanske dobičke; skoro tisoč mili- jonov mark imajo na leto čistega prebitka. Avstrijske državne želez- nice pa, dasi so tarifi višji kakor v Nemčiji, še toliko ne nesejo, da bi se obrestoval naloženi kapital. Milijone in milijone je treba doplačevati — vse požre uprava — povrh pa se udeležnikom evharističnih kongre- sov in takih priredb daje še polovič- na vožnja. Vse to morajo plačevati davkoplačevalci!

Letos na spomlad se je peljal med tem umrli solnograški kardinal v Rim. Njemu so dali brezplačno na razpolago dvorni salonski voz in posebno železniško osobe. Kardinal je imel 150.000 kron letnih dohodkov, pa se je vozaril na stroške davko- plačevalcev v Rim in nazaj.

V državnem zboru se je že več- krat govorilo, kakne masne penzije vlečejo različni ministri. Kakor zno- no dobiva vsak vpokojen minister, če je služil le štiri dni, pokojnine 8000 kron. To je že lep denar, ampak navadno spodeni ministri niso s temi 8000 kronami zadovoljni in izberajo pod pretvezo, da ostanejo na dispo- zicijo, znatno zvišanje svojih dohov- kov. Tako so vlekli l. 1911. izredno povišane penzije dr. Unger (ki je bil obenem kot predsednik drž. sodišča v najvišjem činu aktivnih drž. urad- nikov) 20.000, baron Chlumecky (mnogokratni milijonar) 12.000 K, Zaleski 20.000 K, Madeyski 20.000 kron, Glanz 17.200 K, Bärnreither 14.800 K, Latour 20.000 K, baron Spens - Boden 20.000, Böhm - Ba- wer 20.000 K, Giovannelli 20.000 K, Körber 24.000 K, grof Welsersheimb 24.000 K, Witte 20.000 K, grof By- landt - Rheidt 24.000 K, dr. Kosel 20.000 K, Randa 20.000 K, grof Auersperk 24.000, dr. Pacak 16.000, baron Guttenberg 20.000 K, grof Kuenberg 20.000 K, bar. Beck 24.000 kron in doklado 8000 K, dr. Fort 20.000 K, dr. Klein 24.000 K, dr. Ko-

rytowski 26.000 K, dr. Marchet 24.000 K, Gessmann 20.000 K, dr. Derschatta (ki zasluži kot Lloydov prezident 80.000 K) 16.000 K, Prade 16.000 K, dr. Fiedler 20.000 K, Pra- šek 16.000 K, Abrahamowich 16.000 kron itd. itd.

Kakor se vidi, vleče vse polno ministrov višje penzije, kakor so jim določene po postavi in sicer za lepe tisočake višje. Leta 1912. so pa pen- zije za bivše ministre zopet za mno- go tisočakov narasle in sicer prav znatno, a v državnem zboru že nih- če več ne vpraša, kako je to in zakaj se tako razmetava denar ubogih davkoplačevalcev.

O priliki bomo navedli še kaj podobnih zanimivosti, da bodo ljudje vedeli, kam gre njihov denar.

Bolezen našega cesarja.

Snočni bulletin o cesarjevem zdravstvenem stanju se glasi: V objektivnih pojavih in v subjektiv- nem stanju cesarjevega ozdravljenja se ni nič izpremenilo. Cesar je po- dnevi manj kašljal. Eno uro se je iz- prehajal pri odprtem oknu po mali galeriji.

Cesarjevo ozdravljenje počasi napreduje. Njegov telesni zdravnik je že jutraj konstatiral, da kašelj ponehava. Cesar je bil cel dan čil in dobre volje ter je dovršil svoje na- vadno delo. Kašelj je rahel in manj pogost, kakor prejšnje dni. Cesar je tudi z dobrim apetitom jedel. Opol- dne se je cesar nekaj časa izprehajal po mali galeriji. Oba zdravnika izre- kata upanje, da bo sedaj ozdravlje- nje hitreje napredovalo.

Nemški brambni prispevek.

Kakor poroča berlinska »Mor- genpost«, bodo v kratkem protesti- rali v Berlinu akreditirani diploma- tični zastopniki tujih držav proti pri- tegnitvi inozemcem k plačevanju brambnega prispevka. Zastopniki treh velesil, med njimi zastopnik Rusije, se bodo sklicevali na izrecno besedilo trgovsko - političnih po- godb med temi državami in Nemčijo, ki pravijo, da so državljani teh dr- žav prosti vsakega vojnega davka

LISTEK.

Kolokotronij.

(Konec.)

III.

Tukaj gori si, Kolokotronij, blizu do solnca! Kje bi drugače bil?

V strmino se vije kamenita ste- za; ob vsakem koraku, ob vsakem razgledu se širi svet. Vas se zasveti iznad vasi, dolina se prikaže izpod hriba, zore se umikajo, nebo je višje. Težke so mi je noge, zasopel sem, potno mi je čelo; toda zavriskal bi naglas, da bi se razleglo do onkraj morja.

Vrhu grebena stoji tvoja hiša, kamenita, resna, neporušljiva, v zve- sto zemljo ukopana od začetka na vekomaj. Ni dom tega ali onega člo- veka, sam zase je; minljiv je človek, dom ostane.

Kaj si res ti, Kolokotronij? Na pragu stojiš, gologlav; smeje se ti solnce na rjavi pleši, na pegastih li- cih, poigrava se ti veselo v sivi bra- di. Tvoja roka je močna in žuljava, tvoj glas je čist in globok. S širokim zamahom razkažeš svet pod seboj, prešerno in ponosno ti gori oko.

»Poglej te bele vasi tam spodaj! Poglej ta polja, v spomladanskem

solncu prepevajoča, te loke, te vino- grade na prisojnih rebrih, te črne gozde nad njimi in tam daleč snežni- ke, v zlate oblake utopljene! Vse to je moje! V mojih očeh je in v mojem srcu: bolj moje ne more biti! — Sa- njal sem časih o tej domovini kakor o bogastvu, ki ga je treba šele pridobi- ti, prioriti. Takrat sem jo ljubil z vso gorečnostjo, opeval sem jo v naj- lepših pesmih, pošiljal sem ji najbolj dišeče pozdrave; ali moja zakonska žena ni bila. In storil sem v svoji vi- hravosti, kakor stori ponavadi vsak zaljubljenec, kadar se mu nekoč za- zdi, da njegova ljubezen ni bila do- volj hvaležno sprejeta, ne dovolj bo- gato poplačana. Ozlovoljen in uža- ljen treščil vso svojo cekinasto ljube- zen v blato ter se okrene sobast: »Če si tako visoka, ali če si tako nizka, pa bodi čigar hočeš, vlačuga!« In zgodilo se je spet, kakor se zgodi vselej: od tistega trenotka, ko je bil pljunil nanjo, jo je ljubil bolj nego po- prej. Nad vse bolesta je bila ljube- zen; ključala je v srcu noč in dan, čeprav jo je odganjal in zasmehoval in jo tajil pred svetom. Kadar je go- voril sladke in tople besede, je rekel nazadnje z debelim in spačnim na- smehom, da je hinavec; ali hinavec ni bil, tiste sladke in tople besede so bile zapisane v njegovem srcu. Re- kel je, da pljusne riba iznad vode le zategadelj, da bi razškrpila venec mavričastih pen; ali vedel je nati-

hem sam, da ne plane zaradi pen, tu- di ne zaradi mušic, temveč da plane edinole solncu naproti. Tudi to je bil boj z domovino in zanjo. Nelep in strašen boj je bil. Nelep in strašen in nepotreben.

Kako si ga dobojeval, o Koloko- tronij? Povej še meni, razodeni mi skrivnost, daj mi tolažbe!

»Nepotreben boj je bil. Bolnik, ki počasi okrevja, občuti v sladkem tre- petu, kako se mu preliva pomladnja toplota po vsem telesu, kako mu va- lovi po žilah čistjša kri. Duša si od- dahne, se nasmehne, vso jo prevza- me občutek nepoznanega, neskonč- nega miru. Izpočetka si mi je zdelo, da pomeni ta občutek utrujenost, tiho udanost; ali pomenil je pomlajenje, odrešenje. Bloden je bil ves boj in smešen; tako smešen je človek, ki stoji pred ogledalom ter se prereka s seboj in s svojimi greh. Domovina ni bila zunaj mene, tam nekje za gora- mi; tudi ni bila na zaprašeni polici, v debelo knjigo spravljena, v usnje ve- zana. Bila je v meni, v mojem glasu in molku, v mojih kretnjah in mislih, v mojem življenju in trpljenju, v vsem mojem nehanju. Ljubezen ne mara več visokih besed in ganljivih občutkov; kje je gizdalini, ki bi stopil pred ogledalo ter si tam razkladal svojo globoko naklonjenost in ada- nost? Ni več pesmi in ni več solz; ali kadar pada udarec, zaboli hujše, kakor da je bil mahniti mimo moje

glave v goščavo visokih besed in ganljivih občutkov. In kadar je treba udariti nazaj, je roka vse pogumnej- ša, je pest krepkejša... Stopi z me- noj v hišo, da si odpočiješ od dolge poti! Žena, prinesi temu lačnemu in žejnemu romarju kruha in vina!«

Zdi se mi, o modri Kolokotronij, da sem že videl nekoč in nekeje tvojo lepo ženo. Bela svila je prepleta nje- ne črne kite; ali oči so tiste, živoža- reče in blage, kakor so bile.

»Poznaš jo. Tudi z njo in zanjo sem se mukoma in hropeč boril, da bi jo pridobil. In tudi ta boj je bil ne- potreben in smešen. Ni več solz in ni več vzdihov, ni ne pesmi in ne šop- kov, še poljubov ne. Ali to ni lena prenasličnost, ni obnemogla starost. Ljubezen je tako močna, veruje tako trdno vase, da si ji gabijo cukrene besede in našminkani občutki. Ona je v meni in jaz sem nji. Bodi ona v Norderneyu, jaz pa v Kahiri, ob vsa- ki uri dneva slišim vsako njeno besedo, vidim vsako njeno kretnjo, vem za vsako njeno misel... Sin moj, kodrolasec, pozdravi romarja!«

Tudi tebe poznam, že sem te vi- del neke in nekoč, mali Kolokotro- nij, sin očetov!

»Poznaš ga. Poznaš mu deda in pradedo, poznaš mu neporojenega si- na in vnuka. Glej, že se užiga v nje- govih črnih očeh tisti nemirni pla- men, ki je v najinih že zdajnjaj uga- nil. Vidim vso strmo pot, ki to bo

hodil, vidim vse postaje dvoma in obupa, studa in razočaranja, utrje- nosti in udanosti. Vidim vse, ali nič se ne bojim zanj. Prišel bo do cilja; ne do obnemoglosti in smrti, temveč do odrešenja in vstajenja... Ali po- znaš edino pesem poetov, rojenih med nami? Poznaš jo, saj ti poje iz oči! Pesem o grudi, v katero si vko- reninjen tisoč klatfer globoko, pa se ti širijo in razmahujejo veje vse od obzorja do obzorja, kipé in segajo predzne mladike naravnost proti solncu, da ga dosežejo, omrežijo, prižemo k sebi, vsesajo vase... To je pesem, ki jo more zapeti samo ti- sti, komur je bila v srcu že izpol- njena!«

To je hrepenenje po miru! Je mir!

Miru ni!... Čuj, iznenada naju je bil ob vinu in veselju pozdravil vihar! Stresa in maje nama streho nad glavo, steno ob plečih. Jaz, hiše gospodar, se mu smejem v obraz, se mu branim brez strahu; brat sem in zopernik njegov. Z lahkim listom se igra po svoji volji; dvigne ga v obla- ke, trešči ga v globel. Naj mi zvije mladice, naj mi odkleste veje; debela ne poruši, nikoli ne izruje železnih korenin!«

Vihar je zunaj, noč je blizu; daj, da si oddahnem pri tebi, jaz plahi romar!

Ivan Cankar.

+ Obmejni Slovenci, čujte! Včerajšni »Slovenec« zaključuje polemiko zaradi akcije za ponemčenje ljubljanskih ljudskih šol, ki sta jo začela klerikalna občinska svetnika Šerjak in Jeglič z drugovi ter klerikalni mestni šolski nadzornik Maier s tole veleznačilno izjavo: »Sicer pa prepuščamo sodbo in odločitev o tej stvari popolnoma merodajnim šolskim faktorjem, ki jo bodo gotovo bolje rešili, kakor izvestni demagogi.« Ne bomo kritizirali te izjave, ki itak sama sebe obsoja, samo to pravimo: Obmejni, zlasti koroški Slovenci naj si zapomnijo, da je to izjavo podalo **oficijalno glasilo klerikalne stranke** in dalo s tem našim narodnim nasprotnikom v roke **najuspešnejše orožje** v boju za slovensko šolstvo. Čisto gotovo je namreč, da se bodo naša narodni nasprotniki zlasti na Koroškem vselej in pri vsaki priliki sklicevali na to »Slovenčev« izjavo, kadar bomo Slovenci na Koroškem ali drugod zahtevali slovenske šole, češ »sodba in odločitev v tej stvari pripada popolnoma merodajnim šolskim faktorjem, ki jo bodo gotovo bolje rešili, kakor izvestni demagogi«. Na to stališče se je postavila S. L. S. na Kranjskem, jasno je torej, da tega svojega stališča ne more in ne sme potem izpremeniti ne na Koroškem, ne na Štajerskem in ne v Primorju. Jezikovno vprašanje na šolah rešujejo končno in edino **merodajni šolski faktorji** in — basta! Ker pa so na mejah to **merodajni šolski faktorji** Nemci ali

I.ahi, je s »Slovenčev« izjavo toliko rečeno, kakor da imajo o slovenskih šolskih težnjah na mejah izkjučno in edino pravico odločevati Nemci in Lah! To sledi logično iz citirane »Slovenčeve« izjave. Sedaj smo radovedni, kaj poretu k temu najnovejšemu stališču klerikalne stranke o šolskem vprašanju naši obmejni, zlasti koroški bratje!

Podražanje ljubljanskih stanov. Nedeljski shod je klerikalce zadel v živo, saj so želi tisto »zahvalo«, ki so si jo zaslužili s tem, da so z brezvestnim in popolnoma nepotrebnim zvišanjem deželnih doklad podražili ljubljanska stanovanja in s tem ravno manj premožne ljudi najhujše škodovali. Klerikalci se zdaj izgovarjajo, da so gotovi hišni posestniki oderuško zvišali najemščine. Taki hišni posestniki so izjeme in mogli so to storiti, ker je zavladalo splošno pomanjkanje stanovanj. Klerikalci so Ljubljano tako škodovali na vse načine, da se nihče ne upa nič zidati, da se vsak boji doklad in davkov in tako je nastalo hudo pomanjkanje trgovskih lokalov in stanovanj. Grdo in obsodbe vredno je, kdor je to neusmiljeno izkoristil, a pravi krivci so le klerikalci, ti največji škodljivci Ljubljane, ki jih bodo kleti še pozni rodovi. Klerikalci se seveda perejo na vse načine, da bi odvrnili od sebe ljudsko nevoljo, pa vse laži, ki jih trošijo po »Slovenču«, jim ne bodo nič pomagale, kajti tudi najbolj omejen človek uvideva, da so se stanovanja podražila, ker so požrešni klerikalci zvišali doklade. — Zadnjič še je »Slovenec« pisal, da bo zvišanje doklad zadelo le veliko industrijo, zdaj pa čuti vsak največji ubožec v Ljubljani, da so mu klerikalci podražili vse: stanovanja in hrano in vse potrebščine.

Laibach — Oberlaibach. Lokalna železnica Ljubljana — Vrhnika je delniška družba in so delničarji večinoma Slovenci — Vrhnčanje. Radi tega je nesramnost prve vrste, da se izdajajo na tej progi, ki teče vrh tega po samo slovenski zemlji, vozni listki edino le v nemščini, ko še Južna železnica z izrecno nemškim značajem in nemškimi delničarji izdaja v krajih, kjer žive Slovenci, vozne listke tudi v slovenskem jeziku. Je li mlačnost in brezbržnost Slovencev res že tako velika, da se niti tega ne doseže, da bi vpeljala Vrhnika železnica če že ne samoslovenske, vendar vsaj dvojezične vozne listke in da bi tudi slovenski človek, ki vporablja to železnico, mogel na svoji zemlji na voznem listku čitati, da se pelje na Vrhniko in ne v njemu tuj kraj — Oberlaibach?

Umrlega dr. Dermota je začel »Slovenec« zase reklamirati, češ, da se je vedno bolj nagibal na stran pozitivne verske misli, da je zadnji čas hodil pogostoma k maši in pred kratkim v kapucinski cerkvi prejel z veliko pobožnostjo svete zakramente. Če je to res — zakaj kar »Slovenec« piše le izjemoma resnično — in s tem klerikalcem še nič pomagano, kajti to prav nič ne dokazuje, da je dr. Dermota spremenil svoje prepričanje, nego le, da je bil vesle boleznitako oslabljen, da ni mogel vztrajati pri tem, za kar je hudo trpel, za kar je stradal in se boril. Prepričanje ima človek le, dokler je zdrav, bolan človek ga nima, vsaj ne trdnega. Koliko je na pr. zdravnikov, ki pozitivno vedo, da so domača zdravila kakor jih zapisujejo stare ženske le švindel, toda v urah hude bolezni, ko so že obupali nad vsemi zdravili pa le dostikrat posežejo po takih domačih zdravilih. Ravno tako je s sporkorjenjem svobodomiselnih ljudi, ki je klerikalci tako radi izkoriščajo. Kdor ljubi življenje in ima strah pred smrtjo, išče v urah, ko spoznava, da se bliža konec, povsod pomoči — tudi v cerkvi. Še tako krepke volje mož kakor je bil Fran Levstik, je obupajoč, da se pozdravi, šel v cerkev, toliko manj se je čuditi, če je tako storil mehki, dobri dr. Dermota, ki je v cvetu svojih let, ravno ko je prišel do brezskrbnega življenja imel zavest, da mu nobeno zdravilo na svetu ne more več pomagati, če so se v njem vzbudili spomini na mlade dni in na vse tiste nauke, ki so mu jih utepali do moške dobe. Krivično pa je, če se iz tega hoče sklepati, da je premenil svoje prepričanje. Čim je prišel v zrelo starost, si je ustvaril svoje prepričanje in tega se je zvesto držal, dokler je bil pri močeh, a če je oslabljen in gledajoč smrti v obraz omahnil in se prijel za cerkev kakor se potapljajoč človek prijema za bilko, ne opravičuje to še nikogar, da bi metal kamne nanj in o njem trdil, da je zapustil svoje prepričanje. Samo zdrav človek ima prepričanje, umirajoč človek je telesno in duševno navadno preveč oslabljen, da bi ga sploh imel.

Njegušova slavnost v Pragi. Piše se nam iz Prage: Na Njegušovo slavnost, katero prirede, kakor že objavljeno, nacionalistični jugoslo-

vanski akademiki v Pragi 5. t. m. dopoldne in zvečer, so 4. t. m. zjutraj ob pol 6. uri došli prvi gostje kot zastopniki kraljevine Srbije, vseučilišni profesor dr. Jovan Škerlić, profesor dr. Janić in zastopniki »Zveze srbskega Sokola«. Vzlic rani uri se je zbralo srbsko, hrvatsko in slovensko dijaštvo na državnem kolodvoru, kjer je srbsko delegacijo pozdravil v imenu praške jugoslovanske akademične mladine Slovenec pravnik Vane Radej v imenu Čehov pa Hovorka in Černý. Slavnosti se više v reprezentativnem domu in je zanimanje praškega občinstva velikansko. Popoldne pridejo kot zastopniki Črne gore poslanca dr. Nikola Škerović in Andrija Jovanović ter ravnatelj hipotečne banke Dimitrij Vojvodić, katerim prirede akademiki istotako sijajen sprejem.

Kurz za hrvatsko-srbski jezik. Te dni se je končal ta kurz, ki se je otvoril začetkom novembra 1913 in je torej trajal pol leta. Pouk, ki ga je vodil prof. dr. Ilešič, se je vršil v dveh oddelkih, v vsakem oddelku dvakrat na teden (na ženskem liceju). V prvem oddelku se je rabila »Hrv. čitanka za 1. razred srednjih šol«, v drugem pa se je čitala Nazorova simbolična istrska povest »Veli Jože«. Ker ima »Hrv. čitanka« tudi cirilico, so se udeležniki kurza vadili tudi v čitanju in pisanju cirilice. Udeležba je bila izredno dobra. V prvem oddelku se je pouka udeleževalo trajno in do konca petdeset gospodov in dam. Proti običajnim izkustvom, ki jih imajo prireditelji takih kurzov, se mora v tem slučaju prav pohvalno omeniti vztrajnost, s katero so se udeleženci udeleževali kurza. Taki kurzi se radi nazadnje izgube, kakor v pesku, a v »kurzu« za hrv. srbski jezik je bil poset tudi zadnje ure enako dober. Dobri so vsled tega naravno bili tudi uspehi.

Sobotno našo pismo iz Bolgarije sta priobčila v včerajšnji svoji izdaji »Hrvatski Pokret« in »Obzor«.

Ali res ni od pomoči? Kakor smo že parkrat objavili, postajajo po hodni poti na Poljanskem nasipu vojakji s konji in vozovi, pešci se jim morajo izogibati pa po sredi ceste v blato, a vse pritožbe dosedaj ničesar ne pomagajo in se to godi še nementeno dalje. Ali res ni tu doseči nobene pomoči? Kam se hočejo pa tamošnji prebivalci obrniti, ker ima i policija i vojaška oblast za vse pritožbe gluha ušesa!

Tujski promet v mesecu aprilu. V pretečenem mesecu je došlo v naše mesto 4448 tujcev.

Obrotno gibanje meseca aprila v Ljubljani. Meseca aprila je pri mestnem magistratu prišlo 21. odglasilo pa 15 obrtnikov. Prišli so: Katinka Košmerl, Frančiškanska ulica 6, izdelovanje drož. Marija Prekuh, Kolodvorska ulica št. 35, prodaja obleke, perila, obuval in galanterijskega blaga. Marija Švigelj, Frančevo nabrežje 31, prodaja kramarskega in galanterijskega blaga in izdelane obleke. K. Pučnik, Sodna ulica 3, krojaški obrt. Ferdinand Lettig, Zaloška cesta 3, brusarški obrt. Anton Magdič, Mestni trg 8, trgovska agentura. Ivan Grošelj, Ahacjeva cesta 10, trgovino s kurivom. Julija Polajnc, Elizabetna cesta 5, modistovski obrt. Josipina Iglič, Mestni trg 11, trgovina s papirjem, papirnati izdelki, razglednicami, nagrobnimi venci, trakovi in galanterijskim blagom. Danijel Zupanc, Sv. Petra cesta 8, trgovino z urami, zlatino in srebrnino. Albert Pečevnik, Kongresni trg 14, izdelovanje kavinih surogatov. Katarina Kovič, Cesta na južno železnico 32, prodaja živil, sadja, slaščičarskega blaga ter sodovice. Terezija Killer, Stari trg 1, prodaja čevljev. Fran Jager, Ambrožev trg 7, tapetarski obrt. Mihael Zajc, Šolski drevored, klavski obrt. Ivana Pezdur, Traška cesta 2, brnjerija. Avgust Bešter, Vegova ulica 12, fotografski obrt. Ivan Arbi, Dunajska cesta 9, pekovski obrt. Jožef Sima, Kongresni trg 6, prodaja čevljev, mazila za čevlje, vrvice, zapovk in napetnikov. Tvrška C. C. Holzer, (lastnik Leopold Bürger). Dunajska cesta 10, trgovina s špecerijskim kolonijalnim in materijalnim blagom. Ivan Černe, Dunajska cesta 28, trgovina s pohištvo. — Obrt so odglasili: Ivana Golob, Poljanska cesta 52, krojaški obrt. Marija Ahlin, Karlovška cesta 28, gostilničarski in krčmarski obrt. Anton Osterc, Delarnska ulica 8, čevljarški obrt. Družba Leopold in Friderika Bürger (tvrška C. C. Holzer), Dunajska cesta 10, trgovina s špecerijskim, kolonijalnim in materijalnim blagom. Engelbert Skušek, Jurčičev trg 3, trgovina z modnim blagom in posteljnim perilom. Fran Berčič, Rožna ulica 31, kleparski obrt. Avgust Schweiger, Rimska cesta 12, izdelovanje usne vode. Mihael Turnšek, Dunajska cesta 67, steklarsko brnjarški obrt.

Albert Pečevnik, Kongresni trg 14, trgovska agentura in komisijska trgovina. Rihard Drischel, Kongresni trg 9, trgovina s knjigami, muzikalijami in umetninami ter posojevanje knjig in muzikalij. Marija Brajer, Hrenova ulica 19, prodaja slaščičarskih in medičarskih izdelkov. Anton Brajer, Ulica na Grad 5, čevljarški obrt. Josip Bahovec, Florjanska ulica 9, brnjerija in Ivan Pezič, Florjanska ulica 24, izdelovanje tamburic.

Iz Krašnje so pripeljali v deželno bolnico dva fanta, ki sta bila pri nekem pretepu z noži ranjena.

Žepna tatvina. V Škofjo Loki je bil na semanju dan ukraden poštnemu hlapcu Janezu Lebenu iz žepa mošnjiček, v katerem je bilo 140 do 160 kron.

Prememba posestva. Gospod Jakob Gorjanc iz Kranja je kupil graščino »Golnik« od g. Ivana Ogrina na Lavercu.

Na Dunaju je umrla soproga dvornega svetnika Viljema Haasa, nekdanjega prezidijalista pri dež. predsedništvu v Ljubljani.

Zopet eden. Deželna vlada je zopet preklicala krojaškega pomočnika Jožefa Zappa, roj. 11. februarja 1892 v Kaadnu, ter pristojnega v Weintrebetitsch, okraj Podersam na Češkem, kateri pohajkuje po raznih deželah in izvablja pri županstvih na račun svoje občine podpore. Kjer bi se ugnel zopet zgledati, naj se z njim obravnava po vlačugarski postavi.

Srčne komedije, lepa komedija, ki se predvaja danes v kinematografu »Ideal«, dosegla je najpopolnejši uspeh. Tudi druge slike sporeda so prvovrstne. V petek specialni večer s senzacionalno dramo v 4 delih »Mladostna ljubezen«.

V korist društva za gradnjo avstrijske zračne flote, ki stoji pod pokroviteljstvom Nj. c. in kr. Vis. nadvojvode Karla Franca Jožefa prireditelj državna zveza lastnikov kinematografov jutri v četrtek, dne 7. t. m. po vseh kinematografih Avstrije velike gala predstave. V Ljubljani se vrše te predstave v Kino »Idealu« od pol 6. naprej. Preplačila in darila se z ozirom na patriotično prireditev hvaležno sprejemajo.

Bonačev vojni red. Na mnoga vprašanja sporočamo, da izide ta najpopolnejši vojni red z zapiskom planinskih tur, avtomobilskih zvez itd. kot priloga »Slov. Naroda« v ponedeljek. Cena broš. voz. reda je 20 v. eleg. vez. 30 v. in se prodaja v trgovini papirja. Iv. Bonač v Ljubljani, nasproti glavne pošte.

V kavarni »Central« koncertuje danes in vsak dan zvečer novodošla v Ljubljani zelo priljubljena dunajska elitna damska kapela R. H. Dietrich. Današnji list ima za cenj. naročnike v Ljubljani in na Kranjskem prilogo podjetja Kino-Ideal o govorečem filmu.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala njena m. podružnica v St. Jurju ob j. ž. 12 K, katere je darovalo tamošnje učiteljstvo mesto venca umrlemu g. Matiji Kavčiču. Na valedi odborice gospič Marice Mahorčičeve, dne 27. aprila poročene Bianchi, se je nabralo za C. M. družbo 50 kron, vsoto je vpslala ga. Marica Jurca, soproga not. kand. v Ajdovščini. Gospa Stegnarjeva je nabrala 10 K 40 v mesto venca na grob umrle gospe A. Omahnove, bivše blaginjarke C. M. podružnice; vsoto je vpslala g. Mar. Matek v Mariboru. G. Fr. Škof v Divači je poslal 5 K nabranih v restavraciji v Divači na novčenju »Enga fejšta fanta«. — Dne 3. maja 1914 je umrla na Tržaški cesti 5 vpokojena delavka tobačne tovarne nad 80 let stara Margareta Prijateljca, ki je nad dvajset let marljivo nabirala med svojimi tovarišicami za Družbo sv. C. M.; danes objavljamo njen zadnji dar 10 K za našo Družbo. Vrli narodnjakini bodi ohranjen med nami blag spomin!

Društvena naznanila.

Vipavski salonski orkester priredil je v nedeljo, dne 3. t. m. v prostorih hotela »Adrija« v Vipavi koncert z jako lepim in obširnimi sporedom. — Vse točke istega proizvajale so se pod vodstvom g. Novotnyja še z veliko večjo preciznostjo nego pri prejšnjih nastopih mladega orkestra, za kar je žel gospod kapelnik obilo zaslužene pohvale od vseh navzočih, specijelne častitke na krasnem uspehu pa še od generala g. Masburga in tudi navzočega g. župana Lavrenčiča iz Postojne. — Ko je orkester odigral valček »Vipavskim dekletom«, delo gosp. kapelnika samega, izročila mu je gđ. Silvestrova, v zahvalo za zgornjo poklonitev, lovorov venec, v katerem se je bliščala med slovensko trobovno krasno srebrno

tobačnica; — ostali poslušalci pa so zahtevali z vztrajnim aplavzom in z »živio Novotny« ponovitev nove skladbe. — Pohvalno moramo omeniti še vztrajno sodelovanje gospe Spornove, dalje gđ. Vrhunčeve iz Vrhopolja, g. Vodopivca iz Ajdovščine in g. Požarja iz Budani, kateri poslednji trije so kljub večkrat neugodnemu vremenu, točno zahajali k skušnjam, ter tako pripomogli do izpopolnitve orkestra in tudi do uspeha istega. — Ni treba seveda še posebej poudarjati, da so tudi drugi člani orkestra storili vsak svojo dolžnost. — Zeleti nimamo drugega, kakor skorajšnje enake zabave.

Braino društvo v Mokronogu priredi v nedeljo, dne 10. maja t. l. popoldne pešizlet mimo Sv. Roka na Bistrico, kjer se vrši v kolodvorski restavraciji g. Zajca veselica s petjem, godbo itd. Ker je zveza z vlaki jako pripravna, pričakuje se obile udeležbe zlasti iz Trebnjega, Mirne in St. Ruperta. Sodeloval bodo tudi znani mokronoški kvartet.

Kranjskogorska podružnica S. P. D. priredi v nedeljo, dne 10. t. m. ob lepem vremenu izlet iz Otočja preko Jamnika v Selca in Škofjo Loko. Člani in prijatelji se vabijo k udležbi.

Akad. društvo slov. veterinarjev na Dunaju naznanja, da si je izvolilo za letni tečaj 1913/14 sledeči odbor: predsednik: Mihevc, podpredsednik: Jos. Gerbic, tajnik: Bolte Vasle, blaginjak: Arko Vladimir, knjižničar in arhivar: Ivan Kenda, gospodar: Fr. Koselj, preglednik: Jos. Samec in Raiko Ipavec.

Dunajski podružnica Slov. plan. društva priredi v mesecu majniku t. l. sledeča izleta: Dne 10. majnika na Hočeck. Odhod iz južnega kolodvora z vlakom ob 5:35 zjutraj v Altenmarkt - Hočeck-Furth-Weissenbach. Vodi g. Fran Merlak. Dne 24. majnika na Schneeberg. Odhod z vlakom ob 6:10 zjutraj iz kolodvora Aspangbahnhof v Puchberg-Faden-Sparbacherhütte - Nördlicher Grafenstein-Hengst. Vodi g. Božo Koser. Gostje dobrodošli!

Razne stvari.

Velika defraudacija. Iz Segedina poročajo: Policija je aretirala davčnega uradnika Rudolfa Silvagyja, ki je že več let poneverjal erarični denar. Dozajd so dognali, da je defraudiral 50.000 K.

Nezgoda na morju. Iz Bizerte poročajo, da se je potopila angleška jadrnica »Serga«, ki je vozila pošto med Sfaxom in Diebro. Šestnaest mornarjev je utonilo, samo dva sta se rešila.

Stavka v Colorado. Iz Washingtona poročajo: Avstro-ogrski poslanik je včeraj obiskal državnega tajnika Bryana, da se informira (!) o položaju stavke v Colorado. Velik del ondotnih rudarjev je Avstrijcev. Govori se, da bodo zahtevali za usmrčene rudarje odškodnino.

Soproga bivšega kralja Manuela. »Berliner Zeitung am Mittag« poroča iz Rima: Neki klerikalni list poroča, da je soproga bivšega portugalskega kralja Manuela prosila pri Vatikanu, naj se loči njen zakon. Kakor znano, je soproga Manuela takoj po poroki težko obolela.

Samomor v šoli. Iz Prage poročajo: Včeraj popoldne se je sedemletni dijak češke trgovske šole Aiojži Hajek med odmorom v šoli ustrelil. Ko je šel učitelj iz razreda, je Hajek vstal ter se pred svojimi tovariši ustrelil v glavo. Zgrudil se je na tla ter v par trenutkih umrl. Vzrok samomora je neznan.

Sufragetke. Iz Londona poročajo: Mary Wood, starejša osivela sufragetka, je 4. t. m. popoldne v razstavi »Royal Academy« s sekiro poškodovala sliko slikarja Sargena, ki je predstavljala znanega ameriškega novelista Henry Jauresa. Slika je bila cenjena na 700 funtov sterlingov.

Grozen samomor. Iz Berlina poročajo: Tehnični vodja državne tovarne za eksplozivne kapice in municije v Spandavu, inženir Korn, je izvršil samomor. Več sto kapic je položil na klop, sedel na nje ter jih zažgal, da so eksplodirale. Odrgnani so mu bili obe nogi, glava raztrgana in celo telo razmesarjeno. Vzrok samomoru je bilo nesporazumljenje inženirja z njegovo 25letno ženo.

Požarj. Iz Tridenta poročajo: 4. t. m. ponoči je nastal v vasi Senico na južnem Tirolskem velik požar. Od 155 hiš je zgorelo 90 hiš; 600 prebivalcev je brez strehe. — Iz Valparaisa poročajo: 3. t. m. je izbruhnil požar, ki se je hitro razširil. Mnogo hiš je zgorelo. Okoli štirideset je bilo usmrčenih. — Iz Kovna poročajo: Občina Keidany je zgorela. Škoda znaša en milijon rubljev.

Sikinski v Ameriki. O ukrajinskem dijaku Sikinskem, morilcu galiskega namestnika, piše ukrajinsko »Novoje Slovo« v Lvovu: Miroslav

Sičinski živi v Ameriki, kjer se živi od žurnalistike in ondotnih ukrajinskih časopisih. Zanima se posebno za literarno zgodovino in je izdal zvezek starih pesmi, ki so se razprodale v 15.000 izvodih. V teh dneh je napisal neki ukrajinski časopis njegov članek »Solnce na dnu morja«.

Rodbina Vereščagina v največji bedi. »Novoje Vremja« poročajo, da je rodina slavnega slikarja Vereščagina, ki je utonil 31. marca 1904 na ladji »Petropavlovsk«, v največji bedi. Vdova se je iz obupa usmrtila, tašča je v ubožnici, starejša hči, ki je z odliko absolvirala gimnazij, je poročila nekega dijaka in živi v veliki bedi, mlajša hči živi pri neki umobolnici, stari ženi, sinovi so dokončali vseučiliške študije in se tudi v največji bedi nahajajo.

Pri nadušljivih zdržuje nape-to spodnje telo pljuča še bolj v delovanju, iz česar sledi, da ljudje s kratko sapo ne smejo trpeti zagatenja. Za domače sredstvo za dosego rednih prebavnih razmer je po mnogogostrostnih znanstvenih izkušnjah prav izborna prirodna »Franc Jožefova« grenčica. Sanitetni svetnik dr. Lindemann v Hanovru je dognal, da ta zdravilni vreclec odvaža brez bolečin olajšujoče in je posebno učinkovit, ako se zaužije zjutraj na tešče s toplo vodo po obeh delih enako. Franc Jožefova voda se dobiva v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Tiskarski škrt. Ko je bil pred par dnevi angleški kralj v Parizu, je objavil francoski uradni list »Journal officiel« tudi njegovo napitnico na predsednika republike. Samo da je bila v tej tiskani napitnici neljuba napaka. Z grozo je čital čitatelj, da se je kralj Juri zahvalil predsedniku Poincaréju za njegovo »presrčno sovrastvo«. Bila je to tiskarska napaka. Kralj se je v resnici zahvalil za »presrčno gostoljubnost«, toda tiskarski škrt je postavil namesto »hospitalité« (gostoljubnost) »hostilité« (sovražnost). Še le naslednjega dne je objavil uradni list popravek te neljube napake.

13letna deklica podedovala 200 milijonov dolarjev. Edina hči umrlega Georga W. Vanderbilta, 13letna Cornelia Stuyvesant Vanderbiltova je ena izmed najbogatejših dedin. Vanderbilt je zapustil svoji ženi le en milijon gotovega denarja in pa užitek od fonda, ki znaša štiri milijone. Svoji hčeri pa je zapustil 200 milijonov, palačo v 5. avenue v Novem Jorku in posestvo Biltmore v Severni Karolini. Biltmore je največje posestvo, ki je ima posameznik v Združenih državah, kajti meri čez 300.000 oralov. Vanderbilt je torej največ premoženja zapustil svoji nedorasli hčeri, ravnotako kakor John Jacob Astor, ki je umrl pri katastrofi »Titanica«. V Evropi je enako storil dunajski Rothschild, ki je enemu svojih nedoraslih otrok zapustil 600 milijonov kron, ostalim pa le rente.

Aretacija dveh mladih morilcev. Iz Krakova poročajo: Tukajšnja policija je aretirala dva zloglasna ruska bandita, Makieto in Blukacza. Stara sta komaj dvajset let in imata na vesti že mnogo zločinov. Umorila sta občinskega predstojnika občine Čzenstohov ter oropala občinsko blagajno. Na begu sta ustrelila dva orožnika. Nadalje sta izvršila dinamitni napad na policijskega komisarja v Piotrkovu, ki je bil smrtonovarno ranjen, ter ustrelila policijskega ravnatelja v Piotrkovu, Maklakova. Tolpa je začetkoma obstojala iz štirih članov. V nekem prepiru sta pa Makiet in Bukacz ustrelila svoja dva tovariša. Roparja, pri katerih so našli 20 kilogramov dinamita, priznava, da sta izvršila 20 umorov in več nego dvajset roparskih napadov.

Avtomobilske nesreče. Iz Kölna poročajo: Pri Dernauu je zavozil avtomobil posestnika Witscha v drevo ter se prevrnil. Voz se je razbil. 14letni sin Witschev se je ubil. Witschu je počila lobanja in si je pretresel možgane. Tri druge osebe, ki so bile v avtomobilu, so se težko poškodile. — Iz Pariza poročajo: Avtomobil grofice Turenne se je zadel ob drevo ter se razbil. Grofica se je težko poškodovala. Amputirali ji bodo levo nogo. — Iz Novega Jorka poročajo: Trgovca Willis je s svojo ženo, svojima dvema otrokoma in dvema znanecma napravil izlet v avtomobilu. Ko so se vozili domov, so zavozili v železniško ograjo. Bencin se je izlil ter eksplodiral. Willis, njegova žena in neka druga dama so se tako opekli, da so čez par minut umrli. Otroci so tako težko poškodovani, da jih najbrže ne bodo mogli rešiti.

Ruski pisatelj aretiran v Pragi. Iz Prage poročajo: Pred nedavnim je bil aretiran ruski pisatelj Kohanyn, ker je obtožen, da je izvršil atentat na policijskega komisarja guvernije Besarabije. Kohanyn je že od 15. aprila zaprt in izjavlja, da je v

kritičnem času imel referat na praškem kongresu radiologov. Ruska vlada je zdaj diplomatskim potezom napravila potrebne korake za izročitev Kohanyna. Te dni je poslala ruska vlada nekoga uradnika v Prago, ki naj izposluje izročitev Kohanyna. Ta uradnik je našel zaslonbo pri tukajšnjih oblasteh. Policija je konfiscirala pri Kohanynu več pisem in listin. Socialnodemokratično časopisje ostro nastopa proti temu, da praške oblasti tako pomagajo ruskemu policijskemu uradniku, ki ni le političen, marveč morda tudi vojaški detektiv, ter zahtevajo, naj se ga takoj izžene. Poslanec dr. Winter bo interpeliral justičnega ministra, dočim bo delegat Nemec o zadevi govoril v delegacijah.

Št. Protivstrijske demonstracije v Italiji. Iz Rima poročajo: V Rimu so hoteli dne 4. maja prirediti zborovanje pred vseučiliščem. Oddelek karabinierjev pa je razpodel zbrane dijakke. Več oseb je bilo aretiranih. Dijaki pa so se zopet zbrali ter skušali priti do avstro-ogrskega poslaštva, vendar pa so jih zopet razgnali. Zbrali so se tretjič. Dijakom se je pridružilo občinstvo. Pred palačo Chigi so demonstrirali za italijanski Trst. Policisti, karabinierji in detektivi so prihiteli ter skušali potisniti demonstrante proti Monte Christo. Demonstranti so še enkrat poskusili priti na Colonnski trg; ceste pa so bile zaprte. Več oseb je bilo aretiranih. Demonstracije so se vršile tudi v Parmi, Turinu, Neopolju, Vicenci, Veroni in Lecce. V mnogih mestih stavkajo dijaki in demonstrirajo proti tržaškim Slovincem. V Rovigu so izpiskali vojaško godbo, ki je začela igrati hrvaško koračnico. Zahtevali so nacionalne pesmi. V Lecce so razdeljevali oklice ter priredili več shodov. V Benetkah je prišlo predvčerajšnjim zvečer na Markovem trgu med koncertom na čast angleški mornarici do večjih demonstracij. Dijaki so nosili zastave ter demonstrirali po trgu. Predsednik družstva »Trento e Trieste« je imel kratek nagovor. Drugi so proti temu demonstrirali in prišlo je do pretepa. Policija je ločila obe skupini. — Policija je prepovedala, nabiti oklic nacionalistov na rimsko prebivalstvo.

*** Poslanecve skrbni.** Na Francoskem so se ravnokar vršile volitve v državno zbornico, ki še zdaj vzemirajo vso francosko javnost. Kampanja pred volitvami je bila nenavadno ostra. O tem, kaj vse mora kandidat skusiti in napraviti, pripoveduje causeur »Matina« Clément Vautel: ... Čeprav nisem niti finančnik, niti industrijec, niti dobavitelj — imam vendar par prijateljev poslancev. Šel sem enega izmed njih obiskat ... Našel sem ga zamišljenega v delo. Bil je s svojim tajnikom zakopan v kopico pisem in listin. »Ah!« je vskliknil ko me je zagledal, »vi prihajate sem, kakor da bi vas pozval. Hočem vas nekaj vprašati!« — »Le vprašajte.« — »Prosim vas, kje je mogoče kupiti cene in dobre irigatorje?« Povedal sem mu naslov znanega drogistja. Zahvalil se mi je ter nadaljeval: »Imam polno vprašanj. Ne vem, na kaj naj prej mislim. Imam tega že polno glavo ... Nekaj volilec me vpraša, kje naj si kupi umetno nogo, drugi, s kmetov doma, hoče priti s svojo rodbino v Pariz in me vpraša, kako naj to stori, da dobi cenejši vožni listek na železnici; tretjemu je ušla žena. Prosi me, naj mobiliziram vse detektive, da poiščemo nezvesto ženo ... Vprašujejo me tudi, katere pnevmatike ne popokajo, kateri konj zmaga pri jutrnji dirki, kakšne vrednostne papirje je priporočljivo kupiti, kje se dobi poštna znamka iz Nikaragve iz l. 1887 (modrozelenca), kakšni modrici so najboljše itd. itd.« — »In vi morate na vse to odgovoriti?« — »Moram. Kaj naj storim? So to volitve. Tem moram ugoditi in če bi zahtevali še tako neumnost ... Pomislite, jutri so že volitve. Sicer si pa to »zakonodajsko« delo pred volitvami olajšujem. Tu imam seznamek vseh glavnih pariških veletrgovin, sem torej dobro oborožen.« — »Kakšno je to delo! In kaj z vsem tem pridobite?« — »Nič. Da, nasprotno, velja me to 50.000 frankov.«

*** Kdo je bil oče Riharda Wagnerja.** Zadnjič smo poročali o škandalu, ki je nastal v rodbini pokojnega Riharda Wagnerja. Brat in sestra se pripravata in pravdava, kdo je njiju oče in matere ni sram, prati javno svoje umazano perilo. Ta škandal je že toliko zanimiv, ker uživa rodbina Wagner upravnih kraljevske časti in velja za eno poveljnih nosilcev nemškega duha, ki naj zavaruje ves svet in uveljavlja med drugimi tudi nemško pravno. Ta pravno je zdaj po dogodkih v rodbini Wagner hudo kompromitirana, v zvezi s tem pa so prišle na dan tudi stvari, vsled katerih je zelo opravičeno dvomiti, če je Rihard Wagnerja od vsega leta obdobja čestitost in

izraz nemškega duha in produkt nemškega plemena lastnih vrlin. Ravno v naših časih se mnogo študira vprašanje, kakšen vpliv ima plemena na razvoj človeškega duha. Nemci se radi bahajo, da so čistokrvno plemo, dasi so močno pomešani s slovensko in z romansko krvjo. In vstvarili so posebno »znanost«, ki dokazuje, da so najbolj vrli tisti narodi, ki so pomešani z germansko krvjo in da je skoro v vseh velikanih tega sveta bilo vsaj nekaj germanske krvi. Celo tako pristne Italijane, kakor so bili Dante, Leonardo da Vinci, Cavoni in Garibaldi reklamirajo Nemci zase, češ, v njih žilah je tekle nemška kri in ta nemška kri jim je dala njihove izredne duševne zmožnosti. Zda pa je prišlo na dan, da še Rihard Wagner, ki so ga Nemci proglasili, da je o njem utelešen najznamenitejši izrod nemškega duha in nemškega plemena, in čistokrvnen Nemec, ampak da teče v njegovih žilah — židovska kri. Wagnerjev oče je bil lahkoživec in pijanec, njen »stolažnik« pa je bil židovski igralec Geyer. Wagner pravi o svoji avtobiografiji sam, da je Geyer pri njegovi materi zavzemal možovo mesto, dokler ni mož umrl. Potem se je Geyer poročil z Wagnerjevo materjo. Wagnerjev biograf Glasenapp pripoveduje, da je Wagner sam priznaval Geyerja za svojega pravega očeta in ga tudi tako imenoval v različnih pismih. Sicer pa je Wagner hodil nekaj let kot Rihard Geyer celo v šolo in je šele pozneje iz ozirov na sorodnike svoje matere začel imenovati Wagner. — Bajka je torej, da je Wagnerjeva glasba izraz veličanstva nemškega duha. Wagnerjeva glasba je tako malo nemška, kakor Heinejeva lirika ali Bismarčkova politika. Iz Wagnerja in Heineja govori židovski duh, iz Bismarcka pa slovenski duh, največji trije sinovi nemškega naroda niso bili čistokrvni Nemci.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bolezen našega cesarja.

Dunaj, 6. maja. O cesarjevem zdravstvenem stanju je bilo izdano sledeče oficijozno poročilo: Cesar je noč dobro preстал. V ostalem ni nikake izpremembe.

Burna seja tržaškega občinskega sveta.

Trst, 6. maja. Snoči je imel občinski svet sejo, na kateri bi se moralo razpravljati o vodovodnem vprašanju. Pred prehodom na dnevni red je dal župan dr. Valerio besedo podžupanu inženirju Dorij. Le-ta je razpravljal o dogodkih dne 1. maja, poudarjal, da so krvave spopade zakrivilo edino Slovenci s svojimi »nesramnimi« provokacijami, psoval na najnedostojnejši način slovensko delavstvo ter v imenu italijanskih »meščanov« protestiral proti slovenskim — »provokacijam«.

Dorijeva izvajanja je zavračal slovenski občinski svetnik dr. Wilfan. Med njegovim govorom je kar divjala laška druhal na galerijah in kričala: »Fora i schavi!« Dr. Wilfan je govoril sprva italijanski ter poudarjal, da so Slovenci v Trstu na svojih rodnih tleh in da imajo pravico se boriti za svoje narodne in državljanske pravice. Te narodne pravice pa jim krato Italijani ne v poštenem boju, marveč z nasiljem. Ako torej na nasilstva odgovarjajo Slovenci s tem, da z vso odločnostjo branijo svojo kožo, je to nekaj čisto naravnega.

Ker je galerija neprestano razgrajala, vpila in psovala, je govornik pozval župana, naj naredi mir, sicer bo tudi odložil vse obzirnosti napram laški večini ter se jel posluževati svoje materinske.

Ker ni bilo miru, je dr. Wilfan med ploskanjem slovenske manjšine jel govoriti slovenski. Toda že po prvih besedah: »Slavni občinski svet«, je nastal nepopisen vihar v zbornici. Lahki so kričali kakor besni ter se hoteli dejansko lotiti govornika, ki so ga ščitili v krogu stoječ slovenski odborniki. Položaj je postal vedno bolj kritičen, vsak trenutek je bilo pričakovati, da pride do dejanskega spopada med Slovenci in Lahji. Župan dr. Valerio je med tem prekinil sejo. V tem trenutku se prihotapi do občinskega svetnika dr. Rybafa, ki je stal na skrajni levi, nekaj laški občinski odborniki in ga s pestjo od zadaj sune v lice. Nato se je »junako« skril za hrbet svojih tovarišev. V zbornici je nastal nepopisen vihar, ki bi gotovo prešel v spopad, ako bi v tem hipu ne povabil župan dr. Wilfana in dr. Rybafa v svoj urad in ju prosil za mirno poravnano vse afera. Dr. Wilfan in dr. Rybaf sta v to privolila pod pogojem, da označi župan v svoj izjavo podžupana Dorija kot v nasprotju s poslovanjem, obžaluje njegovo izjavo in Slovence in da končno na-

padalac proti osebo dr. Rybafa za oprežanje.

Vse te pogoje je župan dr. Valerio sprejel. Napadalec je potem v županovi pisarni prosil dr. Rybafa za odpuščanje, župan pa je na to v javni seji konstatiral, da so bila Dorijeva izvajanja v nasprotju s poslovanjem, grajal njegovo izjavo in Slovence in z vso odločnostjo obsodil zahrbtni dejanski napad na dr. Rybafa.

S tem je bil incident končan in nadaljna seja se je vršila docela mirno.

Delegacije.

Budimpešta, 6. maja. O nastopu ogrske opozicije v delegaciji se govori, da namerava v vojnem odseku zopet sprožiti vprašanje parlamentne straze. Grof Albert Apponyi bo spravljal na razgovor izjave bivšega romunskega ministra Disescuja, ki je bil član kabineta Majorescu ter bo, kakor zatrjuje, dokazal, da je začel grof Tisza vsled zunanjih vplivov s pogajanj z Romuni. Med tem, ko pripravljajo opozicija napade na grofa Berchtolda, je vlada odločena vstrati pri svoji dosedanj zvezni politiki ter pripravljajo vladni pristaji zaupnico grofu Berchtoldu, ki jo bo večina ogrske delegacije brez dvoma tudi sprejela.

Budimpešta, 6. maja. Danes popoldne se sestane odsek za zunanje zadeve avstrijske delegacije, da prične debato o Berchtoldovem ekspezuju. Jutri se sestane vojni odsek avstrijske delegacije. Bosanski odsek se sestane 13. t. m. Plenarne seje delegacij se prično 19. ali 20. t. m.

Stoletnica Petrovića Njeguša.

Praga, 6. maja. K proslavi stoletnice srbskega pesnika Petrovića Njeguša so se zbrali tu delegati iz Srbije in Črne gore. Med srbskimi delegati so belgradski vseučiliški profesor Skerlić, belgradski župan Nestorović in dva delegata srbskega sokoštva. Med delegati s Cetinja se nahaja poslanec profesor Skerović.

Volitve na Tirolskem.

Inomost, 6. maja. Danes se vrše na Tirolskem zadnje ožje volitve za deželni zbor. V Inomostu je treba 5 volitev, v Meranu je oddati en mandat. Za te volitve je bil sklenjen med klerikalci in socijalnimi demokrati kompromis. Klerikalci bodo podpirali v Inomostu socialnodemokratične kandidate, socijalni demokrati v Meranu pa bodo glasovali za klerikalnega kandidata. Vsled tega je zelo dvomljivo, če bodo prodrli nemški liberalci.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 6. maja. Ogrski državni zbor nadaljuje debato o proračunu naučnega ministrstva.

Zagonetna tragedija.

Ljubno, 6. maja. Danes ponoči se je odigrala tu zagonetna tragedija. Infanterijski nadporočnik Menz je dospel danes ponoči ob 1. z Ogrskega v Ljubno ter prišel v stanovanje svojega brata, polkovnega zdravnika dr. Menza. Ko mu je ta odprl vrata, je nadporočnik šestkrat ustrelil brata v hrbet ter ga s tremi strelci težko ranil. Potem je nadporočnik mirno odšel. Ranjeni zdravnik se je vrnil nato v svojo spalnico, legel v posteljo ter se z revolverjem ustrelil direktno v srce. Bil je takoj mrtev. Nadporočnik se je nato takoj sam javil, izročil revolver in sabljo ter izpovedal samo, da je pri popolni zavesti, nato je v zaporu začel pisati po svoji izpovedi kratko poročilo za liste. Zdravniški mislijo, da je nadporočnik blazen.

Železniška nesreča.

Dunaj, 6. maja. Snoči ob 3/4, na 10. je trčil na postaji Sokolnice blizu Brna oseben vlak v neki drug vlak. Dva potnika sta bila težko ranjena, 14 potnikov je bilo lahko ranjenih.

Bosanski sabor.

Sarajevo, 6. maja. Bosanski sabor se je v ponedeljek prvič po Veliki noči zopet sestel. Namestnik deželnega šefa dr. Mandić je otvoril povelikonočno zasedanje.

Finska.

Petrograd, 6. maja. Ministrski svet pod predsedstvom ministrskega predsednika Goremykina je principijalno privolil v priklonitev treh finskih kneževin Terioki, Uskirkko in Kivine petrogradski guberniji, ker je to iz strateških ozirov potrebno.

Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko.

Washington, 6. maja. Državni tajnik Bryan naznanja, da se vrši sestanek ameriških posredovalcev dne 18. t. m. pri vodopadu Niagara. New York, 6. maja. Kakor poročajo, je položaj v Veracruz, zlasti pa v Tampicu vedno nevarnejši. Blizu Tampica se vrši krvav boj med Huertovimi četami in vstaji. V mestu Mehiko so se uprle čete proti Huerti. Prišlo je do pouličnih bojev. V mesta vlada popolna anarhija.

Zedinjene države in Italija.

Washington, 6. maja. Med Ameriko in Italijo je bila podpisana pogodba, ki izroča vse spore, ki bi nastali med obema državama in ki bi se ne dali diplomatskim potezom rešiti, posebni mednarodni petčlanski komisiji.

Dogodki na Balkanu.

Srbska carinska politika.

Belgrad, 6. maja. »Trgovinski glasnik« se bavi z bodočo srbsko trgovinsko politiko ter pravi, da na carinsko unijo z Grško in Črno goro za sedaj ni misliti, ker je za to treba daljših pogajanj.

Boji v Epiru.

Drač, 6. maja. Iz Korice poročajo, da so Epirci zasedli večji del pokrajine Erseka ter požgali mnogo vasi.

Drač, 6. maja. Albansko orožništvo, pomnoženo z oddelki novoustanovljene milice, koraka proti Argyrokastronu. Epirci korakajo Albancem nasproti. Pri Erseki in Fraskeri je prišlo do krvavih bojev.

Drač, 6. maja. Kakor poročajo iz albanskih oficijoznih krogov, je dobila albanska vlada vest, da so zajeli Epirci v Hormovi blizu Tepelejnja 200 mušlimanskih Albancev. Iih odgnali v vas Kodro in tam v pravoslavni cerkvi žive približi na križe. Potem so cerkev zažgali. Albansko orožništvo, ki je prišlo tja, je našlo napol sežgana trupla mučenih Albancev. V Draču vlada vsled tega strahovito razburjenje.

Dunaj, 6. maja. Iz Albanije poročajo, da se bje pri Argyrokastronu krvav boj med Epirci in Albanci. Epirci imajo strojne puške in topove, dočim imajo Albanci samo puške.

Dunaj, 6. maja. »Albanische Korrespondenz« poroča, da se vrše pri Leskoviku in južno od Tepelenja krvavi boji. Iz Valone so odšle prostovoljske albanske čete v vstaško ozemlje. Te čete imajo tudi strojne puške.

Bolgarsko sobranje.

Sofija, 6. maja. Sobranje je začelo v ponedeljek debato o predlogu večine, da naj se uvede parlamentarna preiskava o poslovanju kabineta Danev in Gešov.

Turški parlament.

Carigrad, 6. maja. Mladoturška stranka se je v ponedeljek sestala ter je določila delavni program za turški parlament, ki se sestane 14. t. m. in bo zboroval do 13. julija.

Romunska.

Bukarešta, 6. maja. Senat je odobril poštne, brzojavne in telefonske pogodbe, sklenjene med Romunsko na eni in Srbijo, Grško, Bolgarsko in Črno goro na drugi strani.

Gospodarstvo.

— »Kreditna zadruga« si dovoljuje staviti na ravnateljstva odnosno načelstva hranilnic in posojilnic ter drugih enakih zavodov sledečo prošnjo: V Ljubljani se je pred kratkim ustanovila nova zadruga pod naslovom »Kreditna zadruga«, registrovana zadruga z omejeno zavezo. Glavni namen te zadruge je, svoje člane, ki so zadržniki bivše »Glavne posojilnice« obvarovati posledic neomejenega jamstva ter izplačati upnikom »Glavne posojilnice« dogovorjeno 30% poravnalno kvoto. Ta izpeljava je mogoča le na ta način, da za sedaj vplačajo oni zadržniki »Glavne«, katerim je resno na tem ležeče, da se ta nesrečna zadeva spravi s površja po svoji premoženjski zmožnosti dotični znesek, ki se rabi za poravnano. Vsled tega je načelstvo zadruge pozvalo vse take zadržnike za vstop v novo zadrugo in jim predpisalo tudi vsote, katere morajo založiti, da se poravnava doseže. Ko bo poravnava perfektna, bo zadruga pri izplačilu dogovorjene kvote prejela od upnikov »Glavne« tozadevne cesije in na podlagi teh cesij nastopila proti vsem zadržnikom, ki ne bodo pristopili za drugi odnosno proti onim, katere ne bo zadruga iz raznih vzrokov sprejela med svoje člane. Večina zadržnikov, ki kaže resno voljo sodelovanja nima mobilnega premoženja, ima posestva odnosno dohodke, toda nima razpoložljivega denarja, katerega zadruga nujno rabi, če hoče najkasneje dne 1. julija t. l. izplačati upnikom »Glavne« dogovorjeno kvoto. Radi teh zadržnikov se podpisano načelstvo obrača s prošnjodovseh denarnih zavodov. Doslej se je, povsem umljivo, skoraj pri vseh zavodih izvajalo načelo, da se posilcem, ki so zadržniki »Glavne«, ni dovoljevalo nikakih posojil. Ker je pa sedaj sanacija skoraj gotova, se načelstvo denarnih zavodov prošjo, da tozadevne prošnje zadržnikov »Glavne« vpoštevajo ter jim dovoljujejo posojila v ta namen, da se rešijo neomejene obveze »Glavne posojilnice«. Poročila naj izplačajo za-

vodi na račun prosilca le v tem slučaju, če se poravnava res posreči in to na roke »Kranjske deželne banke« odnosno »Kreditne zadruge« same. Od zadržnikov »Glavne«, ki hočejo vstopiti v »Kreditno zadrugo«, zahteva načelstvo, da takoj vplačajo prvi delež, vpisnino in upravnino, podpišejo tozadevno pristopnico in obenem zasigurajo vplačilo nadaljnjih deležev odnosno prispevka. To zasiguranje je pa v slučaju, da zadržnik nima mobilnega denarja le na ta način izvedljivo, da dovoli kak obstoječi denarni zavod zadržniku posojilo, katero se pa faktično izplača le v tem slučaju dognane poravnave z upniki »Glavne«. Tozadevno izjavo ima vsak zadržnik, lahko jo pa na zahtevo dobi vsak čas v zadrugi pisarni, Miklošičeva cesta št. 8. v Ljubljani. — Načelstvo »Kreditne zadruge«.

— **Vojaška bremena.** V vojnem odseku ogrske delegacije je motiviral zadnjega dne meseca aprila vojni minister Krobotin ogromne zahteve vojne uprave, ki znašajo za prihodnje leto skoraj 576 milijonov kron. Tako motiviranje ni delalo dozdaž še nobenemu vojnemu ministru prav posebnih težkoč in tudi Krobotin je lahko in srečno izvršil svojo »težko« nalogo. Priznal je sicer, da je 576 milijonov kron precej lep znesek, toda takoj je našel izgovor, da davkoplačevalci ne smejo pozabiti, da zahteva v drugih državah oboroževanje mnogo večje vsote. Vojni minister je govoril resnico, kajti v Nemčiji, Rusiji, Franciji, Angliji se faktično žrtvuje za oboroževanje mnogo več nego pri nas. Pozabil pa je pojasniti, zakaj omenjene države lažje prenašajo večje žrtve nego mi manjše. Te države so mnogo večje in bogatejše nego Avstro-Ogrska, to so gospodarsko močne države, katerim donosna zunanja politika običajno uspeha na gospodarskem polju in ki vse, tudi oboroževanje, izvršujejo na podlagi proračunov, da bodo za vse žrtve, ki jih prinašajo svojemu stališču kot velevaliti, oprtemu od veliko brambno moč, izdatno odškodovani drugje in na drug način. Pri nas pa se širi v vseh panogah produkcije in trgovine velikanška beda. In z ogromnimi izdatki za armado in vojno mornarico se jemlje produkciji, kakor tudi trgovini poslednji vinar, s katerim bi se dalo še rešiti gospodarski polom, ki vsled vednega nazadovanja eksporta vedno bolj grozi. S Francijo se Avstro-Ogrska ne sme primerjati, kajti Francija posojuje milijarde celemu svetu, dočim se mora Avstro-Ogrska edinole zadolževati in je njen kredit od dne do dne slabejši.

— **C. kr. priv. splošna prometna banka, podružnica Ljubljana, preje I. C. Mayer.** Stanje denarnih vlog 30. aprila 1914: 89.822.810 kron.

— **Zrebanje.** Avstrijske zemljiško-kreditne srečke, II. emisija, iz leta 1889., 60.000 kron, je dobila serija 150, št. 43, 40.000 kron, ser. 1002, št. 39.

— **Insolvenca velike pariške banke.** Pariški »Temps« poroča, da je bančna tvrdka Neuville in Komp. insolventna. Pasiva znašajo deset milijonov kron.

Poslano.*)

Dasi smo že parkrat pojasnili javnosti, kdo je vzrok poloma »Glavne posojilnice« in čeprav je to na nedvomen način pokazala sodna obravnava, se še vedno najdejo ljudje, ki hočejo trositi v tem pogledu neresnične vesti in begati javnost. Tako si je drznil včeraj v »poslanem« v »Slov. Narodu« znani gospod Tomaž Pavšler iz Kranja ponoviti staro laž, da je »Slovenska ljudska stranka« pognala »Glavno posojilnico« v konkurz in pristaviti k temu še fantastično trditve, da se je s tem nameravalo tudi gospoda Tomaža Pavšlerja prisiliti k napovedi konkurza. Mi ne bomo vnovič zavračali trditve g. Pavšlerja, javnost ima o njih itak svojo sodbo; poudarjamo pa posebej, na naslov tega gospoda, da so v prvi vrsti povzročili konkurz »Glavne posojilnice« dotičniki, ki so pri »Glavni posojilnici« jemali lahko-miselno na posodo stotičake, ne da bi za to nudili kako primerno jamstvo. Ravno gospodu Pavšlerju izposojeni milijon je povzročil, da je polom »Glavne posojilnice« zavzel tiste strahovite posledice, ki jih danes na svoji koži čutijo nesrečni člani »Glavne posojilnice« in njihove nedolžne družine. Končno bi svetovali g. Tomaž Pavšlerju, naj raje s primer-no visoko vsoto pomaga pri poravnavi, kakor pa da ovira celo akcijo s tem, da vlačí zadevo »Glavne posojilnice« na politično polje ter odbija merodajne faktorje tiste stranke, ki edina more pomagati pri rešitvi članov »Glavne posojilnice«. 1763

Likvidacijski odbor »Glavne posojilnice«.

* Za vsebino tega apisa je urodlstvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Eldorado za slabotne otroke!

Prodaja se
gostilna
z vso gostilniško opremo v Novem
Vodmatu št. 83 pri Ljubljani.
Več se izve ravnotam. 1757

Prešernove slike
prodaja in pošilja po poštnem povzetju
IV. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 5 kron. 372

Palme
razne vrste in velikosti v lon-
cih se dobijo vsak dan v Ko-
lodvorski ulici št. 28.
Francesco Rapuzzi.
1759

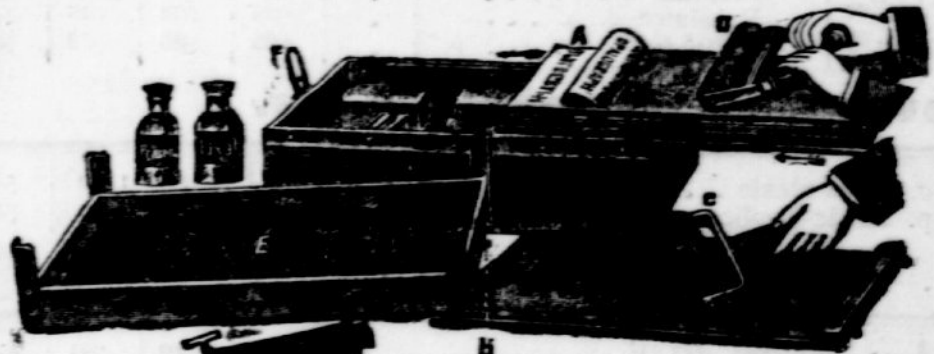
blagajničarka
obenem spretna prodajalka spec-
ijske stroke, popolnoma izveščana, z
veletno prakso. Osebe, ki so večje
italijanske, imajo prednost. 1755
Ponudbe je nasloviti na veletr-
govino Franc Dolenz, Kranj.

Kavarna „Central“.
Vsak večer
koncert
izborne in priljubljene dunajske elite
damske kapele R. X. Dietrich.
Vso noč odprto!
Vstop prost! 1769

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to
stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini
A. & E. Skaberné
Mestni trg 10. 522

Velika izbira! Solidna postrežba!

Senzacijska iznajdba! Razmnoževalni aparat „Opalograph“.

Opalografični način razmnoževanja pot-
tom neizrabljive steklene (opalne)
plošče pomeni veli-
kanski preobrat na
polju razmnoževanja
posebno pa litogra-
fije in hektografije.
Gre se tu za veli-
kanski iznajdba, ki
temelji na posebni
kombinaciji kemije,
litografije in galva-
noplastike.

Aparat je tako preprost, da lahko vsak neva-
jen takoj napravi več tisoč kopij od
enega originala, ki se piše z tekočim črnilom ali
pisalnim strojem. Pri tem aparatu
ne pride nobena masa, želatina ali gosta
stiskalnice itd. Zmožnost razmnoževanja na
tem aparatu je brezmejna, tako da se
lahko napravi vsako število odtisov. Za funk-
cijo, trpežnost in neizrabljivost aparata
se prevzame vsako jamstvo. V najkrajšem
času prodalo se je že na tisoče aparatov.
V Ljubljani na pr.: c. kr. dež. vlad., c. kr.
davčnemu uradu, Mestnemu magistratu
in sto drugim uradom, bankam, trgovcem,
glasbenim društvom itd.

Aparat se dobiva v vsakem formatu že od K 60—
dalje. Brezobvezno razkazovanje.
Cenik in vzorci tiska zastoj na razpolago. 1077

THE REX CO., Ljubljana, Selenburgova ulica št. 7, nasproti
glavne pošte (Hotel pri Maliču I. nadstr.). Telefon št. 38.
Zaloga pisalnih in razmnoževalnih strojev, njih potrebnih ter am. pisalnih oprem.

Velikanska zaloga oblek
za gospode in dečke
A. KUNC
Ljubljana.
Bogata zaloga blaga za
naročila po meri.
Priznana najfinejša izvršitev.
Najnižje cene!
Ceniki na razpolago.

Več logh 1746
lokalov
za prodajalce
se odda za avgust, oziroma takoj.
Več se izve v pisarni
F. Zupanič, Naivolna cesta št. 18, I. nad., Ljubljana.

Najboljše ovske in kranjske salame,
fino, sočno šunko (gnjat), kranjske hla-
base, prekajeno meso, slanine s papriko,
najboljše pristni omenelaki sir ter sladko
čajno surove masle priporoča trdka
J. BUZZOLINI
delikatesna trgovina
Ljubljana, Stritarjeva ulica.
Vsakdanje pošiljanje od najmanjše do
največje množine po najnižji ceni. 1066

lepo stanovanje
obstoječe iz treh sob in vsemi prit-
klinami na Miklošičevi cesti 18
za avgustov termin. 1768
Poizvedbe Miklošičeva cesta
št. 18/I, levo.

Vsak sam svoj brivec z mojo prima
solingensko britvijo
zajemeno iz naj-
boljšega angle-
skega jekla, na roke
brušene, kakor na
las ostro posnete.
kar za rabo. St. 8701, črno poliran ročaj 1/2
otlo brušena, 5/8 šir., s tokom K 1-70. St. 8702,
črno poliran ročaj, 1/2 otlo brušena, 5/8 šir.,
s tokom K 2-20. Brez rizika. Zamena
dovoljena ali denar nazaj!
Največja izbira briljantnih potrebnih dob-
it v mojem glavnem katalogu s 4000 sil-
kami, ki se vsakomur pošlje zastoj in
poštne prosto. — Pošiljanje po povzetju.
C. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad,
razpošiljalnica v Mestu št. 442 (Češko).

Pisarnica v Ljubljani
zastopnike
in potnika
za 1746
Kranjske, Koroške in Primorske.

Ako se hočete zabavati in užiti
par veselih ur, naročite si
MUHE
kratkočasne zgodbe.
Spisal Blaž Pohl.
Broširano K 1 50, vezano K 2 40.
Dobiva se v 4285
Narodni knjigarni v Ljubljani.

Ennadstropna, trdno zidana
hiša
s poslopjem v dvorišču in vrtom za
zelenjavo se prodaja pod zelo ugod-
nimi pogoji z ali brez zemljišča in
gozda. Hiša stoji na ugodnem prostoru
glavnega trga v mestu Šoštanj ter je
pripravna za vsako obrt ali večjo
trgovino.
Več pove Posejilnica v Šo-
štanju. 1754

Stalnim krajevnim zastopnikom ali
zastopnicam za alpske dežele, kateri
obiskujejo privatnike se nudi dober
postranski
zaslužek
(žepni vzorec).
Ponudbe na poštni predal 144,
Ljubljana. 1663

V četrtek, dne 7. t. m. ob
9. dopoldne se bode v
hiši Kongresni trg št. 6
na javni dražbi prodajala
sobna oprava
in 1758
oljnate slike.

Najboljša in najzdravejša
barva
za lase in brado
je dr. Dralle „NERIL“, ki daje
sivim in pordečim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri
Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kile, podlage in mrežice
vseh vrst; gledališčne in teatralne
potrebščine itd.

Zmaga na vsej črti!
Waffenrad
(orožno kolo) najboljše kolo monarhije
dobiva stalno novih priznanih.
KOLO
KOSMOS
dobro, čisto, udobno kolo splošno radi
kupi. Katalogi gratis in franco od zastopnikov na
Kranjskem.
Avst. orožništvena družba, Steyr,
Ljubljana: Jaz in sin, Kostanjevica: Aljoš
Götsch, Kočevje: Fran Truhar, Novo-
mesto: Fran Kovač, Bled: Ivan R.

Stanovanje 1756
z 1 sobo, kuhinjo in pritliklinami
se takoj odda.
Vedovoana cesta 28.

Eden ali dva
gospoda
se sprejmeta v lepo zračno in solčno
stanovanje s posebnim vhodom v pri-
tliklini. — Več se poizve na Privozu
št. 8 v trgovini. 1764

Odda se s 1. avgustom na Cesti
na južno železnico 32 v I. nadstr.
lepo solčno stanovanje
obstoječe iz predsobe, 3 parketiranih
sob z vsemi pritliklinami in obsežnega vrta.
1766

2 kleparska pomočnika
večja galanterijskega in stavbnega
kleparstva, se takoj sprejmeta.
Karol Neumann, klepar,
Jesenice, Gorenjsko. 1761

Jabolčnik
čisto in snažno pretočen, prav sladek, za-
jamčeno naraven, najboljša vrsta, prešan iz
dobrih sladkih jabolok (moščanci) razpošilja
po povzetju liter po 20 vinarjev od 100
litrov naprej 1718
Juri Jos. Stelzer, trgovina z moštom
Wetzelsdorf pri Gradcu.
Iščem zanesljivega, spretnega in vo-
jaščine prostega
pomočnika
z vstopom dne 1. avgusta t. l. V
hmeljski kupčiji izveščani imajo pred-
nost. **Fran Oset, trgovina z mešanim**
blagom ter z deželnimi pridelki na
Vranskem. 1730

Pozor izletniki! Pozor izletniki!
HOTEL BELLEVUE v Cirkvenici
tik morja, s teraso in krasnim razgledom, 18 sob, izborna
penzija s hrano se priporoča izletnikom za obisk.
Z odličnim spoštovanjem
1699 **Fran Merslavič, hotelir.**

Žalostna usoda

je, se čuti slabotnega, bolehnega, nervoznega in videti, kako gine delazmožnost.
Posebno žalostno za mnoge, ki morajo v težkem boju za vsakdanji kruh proti mno-
gim zdravjšim konkurentom braniti svoj zaslužek in obstanek.
Izginjevanje življenske energije, življenske moči temelji na tem, da vsled napa-
čne prehrane, nepravilnega življenja, slabo prestalih bolezni, potrošnosti, skrbi in
drugih duševnih vplivov kri polagoma izgubi pravo zmes, zlasti vsebino živila. Sprito
tega oslabilenja krvi pride do zastajanja krvnega obtoka in do vseh mogočih obole-
lost: glavobola, pomanjkanja teka, zaganenja, žledčnih in črevesnih obolenosti, po-
apnenja odvodnic in mnogih drugih bolezni. Ne moremo več tako delati kakor nekdanj
in obupno zremo v bodočnost.

Bolni, oslabiljeni živci slabe volje!
Pomanjkanje spanja, onemoglost, hitro duševno utrujenost, raztresenost, brezmi-
selnost se nas loti in nam vzame zmožnost, da bi popolnoma izpolnili svoje mesto.
Ako naj se zaustavi prežgodnja izraba našega telesnega ustroja, ako naj zopet zdravje in
dobra volja polnita našo dušo,
se more to storiti samo s sredstvom, ki kri osvežuje in pomlaja, dviga presnavljanje
ter duhu in telesu daje ono visoko mero moči, ki je potrebna za premaganje bolez-
skih motenj. Temu namenu služi Bionin, ki je že
tisočkrat pripomogel do novega življenja.
Z Bioninom dobi kri, ki mora preživljati vse organe, tudi možgane, hrbtnični mozg
in živce, najbolj neupijljivo gradivo za telo in dela
mirno živce, prožnost in življensko srečo.
Vzemite Bionin in živci se vam bodo ojačili in nova moč vam bo prevečala telo.
Popolnoma zastoj polzkušnje
Vam pošljem, ako pišete ponjo. Sami se boste o tem lahko prepričali kako izborna
je moje sredstvo. **Jamščin popolnoma** 1760
da Bionin ne obsega škodljivih sestavin in vam obenem s poskušnjo pošljem popol-
noma zastoj svojo izredno poučno, dragoceno razpravo, ki vam vse temeljito pojasni.
Ne čakajte in pišite mi s polnim zaupanjem. Dopisnica zadostuje. — Naslovite jo na
Bionin Expedition der Oporn-Apothek, Budapest, Abt. 456.

Vojaščino prest
trgovski sotrudnik
mešane in manufakturne stroke, zmožen pl-
sarniških del in lesne trgovine želi premeniti
službo v kako večjo trgovino ali pisarno na
deželo ali v mesto. Vstop po dogovoru. —
Prijazne ponudbe pod „Sotrudnik“ na
upravn. »Slov. Narod«. 1705

Spreten soboslikarski in plesarski
pomočnik
se sprejme takoj v delo. **Miro Vičič,**
sobil slikar in pleskar v Postojni.
1741

Hiša na prodaj.
V Solkanu pri Gorici na glavnem trgu
in najlepši legi je na prodaj hiša z velikim
številom sob in gospodarskih prostorov pokoj-
nega Antona Mozetiča z renomirano gostilno s
prostornim vrtom in vinogradom zraven.
Kdor želi to priliko porabiti v svojo
srečo naj se blagovoli oglašiti pri posestniku
Ivanu Oblokarju v Solkanu. 1413

Lepo stanovanje
z 1 sobo in kuhinjo in pripadki se
oddaja za avgust, na Dolenjski
cesti št. 5. Poizve se tam ali pri slugi
Bevcu na magistratu. 1767

Hotelska sobarica
z večletnim hotelskim izpričevalom si
želi službo premeniti. 1671
Ponudbe na upravnishvo „Slovenskega
Naroda“ pod šifro: „Sobarica“.
Sprejme se
učenec
krepke narave, vsaj s 4 razredi dobro
uspelega šolskega pouka. 1727
Podlogar & Petelin,
Sv. Peter na Krasu. 11

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se
blagovolite obrniti na trdiko

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno.

Obstoji od leta 1883.

Izredno nizke cene!

Več prodajalk

se sprejme v modno trgovino.

Zglasiti se je jutri in četrtek od
pol 9. do 12. ure pri **Malvini Weiss,**
Selenburgova ulica 1. 1753

Očala se v našem radi preseljuje
stara, dobro vpeljana 1750

špecerijska trgovina

Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

J. Zamljen

čevljaraki mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljaraka dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo
storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
televadsko čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
pripisan čevlji. 128

**Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las**

deluje najboljšje priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepjuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodilom 1 krono.
Razpoložljiva se s obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil, medicinal. vin, specialiti-
tet, najfinjših parumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Rosljova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu. 10

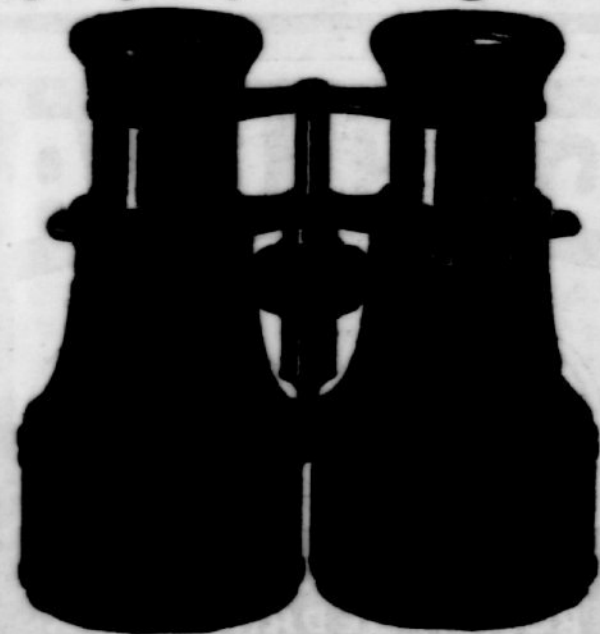
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi
člani bolniških blagajin (južno železnico,
a. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške
blagajne v Ljubljani).

Fr. P. Zajec

izprašan optik,

zalagatelj a. kr. armade, vojne mor-
narice, domobrancev itd. 123

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Očala in ščipalniki po strokovnjaških
in zdravniških predpisih. — Z elektr
obratom moderno urejena delavnica
Najnovejši cenik brezplačno!

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1914.

Kupon za 3-10 delj	1 kupon 7 kron
za posveto močno enleko	1 kupon 10 kron
(suknja, blazo, tovalnik)	1 kupon 15 kron
in oklano samo	1 kupon 17 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K
daje blago za površnike, turistovski
loden, svilate kamgarne, blago za dam-
ske obleke itd. razpoložljiva po tvorniških
cenah kot solidna in poštena vrta znana:

Zaloga tovarne za enleko
Siegel-Imhof v Bernu (Britan).

Vseori gradit in tranko.

Od tega, da direktno naročajo blago
pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem
kralju, imajo privatni odjemalci veliko
prednost. Največja izbira. Stalne naj-
nižje cene. — Tudi najmanjša naročila
se izvrše najposrejeje in natančno
po vzorcu. 615

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

M. GELBERGHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Toplice na Dolenjskem.

Dolenjskih železnic postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 38° C, čez 30.000 hektolitrov
radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli,
elektroterapija, masaža, konfortno opremljene sobe, izborna restavracija.
Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, histrija,
ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja topliško ravateljstvo.
Sezija od 1. maja do 1. oktobra. 1480

Naznanilo.

Dovoljujem si slav. občinstvu kakor tudi gospodom stavbnikom
naznanjati, da imam veliko zalogo doma 1221

izgotovljenih štedilnikov.

Delo je prav solidno izgotovljeno. Priporočam se tudi za vsa druga v
mojo stroko spadajoča dela kakor vrtno, stopniščne, balkonske ograje,
rastlinjake itd. ter vsa popravila, katera se točno in ceno izvršujejo.
Cene zmerno. Cene zmerno.

RUDOLF GEYER, ključarski mojster
Cesta na Rud. železnico št. 10, Ljubljana.

Pozor!

Najtrpežnejše kritje sedanjosti je in ostane

Zaliloški škrlj

preizkušen že nad 60 let.

Kdor hoče imeti dobro in trpežno streho, naj se obrne na trdiko
Urban Weber nasl. v Zalemlogu p. Železniki.

Zahtevajte vzorce! Zahtevajte vzorce!

Modni salon

Stuchly-Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3
Priporoča cenj. damam tu in na deželi vseh vrst
najfinjših in najmodernejših

damске in otroške slamnike kakor tudi športne čepice

po znane nizkih cenah.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 208 Cene brez konkurence!

**Veliki okazijski teden
za krila!**

Ogromna zaloga od naj-
enostavnejše do najmo-
dernejše fasone, po
čudovito nizkih cenah.

Pariške modele in
konfekcijo za dame,
deklince, gospode in dečke

priporoča

Angleško sklad. oblek
O. Bernatović, Ljubljana
Mestni trg 5-6.

Telefon 132.

1663

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naslanja št. p. a. občinstvu, da se nahaja najprej 127

cvetlični salon

samo pod Jrančo št. 2.

poleg Čevljarkega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Priporočamo specialno
damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne trdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša

KOSTUME

Najnovejša

BLUZE

Domache obleke,
Praški plašč,
Moške, damsko, perilo.
Športne čepice, modroca.

KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za najvarnejšo.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Vaša izbora okusnega in modernega blaga za ženske obleke in bluze. Le najnovejše rute in šerpe. Bogata zaloga vaskovinskih preprog in zavoz. Garniture in preprog za divane in za steno. Potne odoje. Linolej. Izkušeno delni štand. Kotelne in plin. Namizno porcelan in robl.

Vljude se priporoča
manufakturna trgovina
J. GROBELNIK
LJUBLJANA, Mestni trg št. 22
nasproti lekarne.
Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Krapinske toplice (Hrvaško.) zdravijo protin, revmatizem, ischias.

11-50 Velika zaloga 15-50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priležnih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

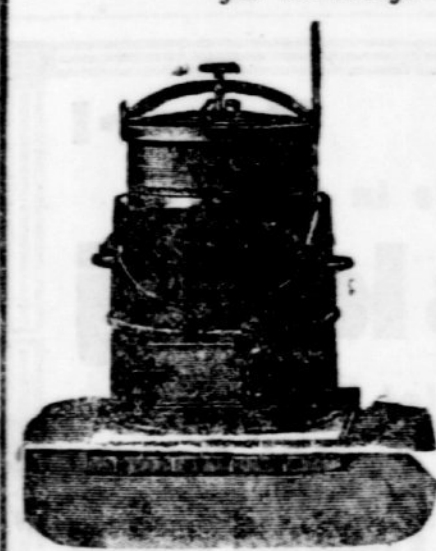
Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Gg. učiteljcem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

!!!! ČAS KOŠNJE SE BLIŽA !!!!

Od posestnikov senožeti, ki uporabljajo za košnjo kosilnice je priznana stvar, da so kosilnice v dosegu uspešne in izdatne košnje neizogibno potrebne... Vsakdo, ki mu je na tem, da pokosi svoje travnike hitro in brez posebnih izdatkov, ki jih zahtevajo kosci, naj ne zamudi nabaviti si kosilnico

„DEERING“

Dognano je, da so samo kosilnice »DEERING« uspešno delujoče in zanesljive. Prednosti »Deering« kosilnic pred drugimi sličnimi kosilnimi stroji so sledeče: **Agile rezanje! Izdatna delamoznost! Nerazrušna trpežnost!** »DEERING« kosilni stroj je najlažje goniti.

Edino založništvo pravih amer. kosilnih strojev samo pri

FR. STUPICA

Ljubljana, Marija Terezije cesta št. 1

trgovina z železnino in razpošiljalnica strojev.

Istotam se dobivajo: mlatilnice, slamožernice, vrtila, motorji, čistilnice, stiskalnice, mlinci za moko itd. in sploh vsakovrstni stroji ter železnina. Največja zaloga stavbnega materiala, traverz, železniških sin ter dalma-

matinskega portland cementa. Zaloga smodnika in drugih razstreljivih snovi.

Gene nizke! Postrežba točna in poštena! Ceniki brezplačno! P. N. Stranke se opozarjajo, da so ob nedeljah dopoldne trgovine z železnino zaprte!

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4
SEF-ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Zupnik Friderik Repolusk

v št. Vidu pri Mislinjah (Štajersko)

je bil edino in samo po uporabi

tinkture za želodec:

lekarnarja Piccoli-ja

v Ljubljani, Dunajska cesta,

rešen želodčne bolezni, vsled katere je trpel že celih 19 let.

Steklenica 20 v.

Klobuke cilindre in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Velika zaloga najmodernejših slamnikov.
130
Pristni Panama-slamniki od 9 K do 50 K.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ
BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE
ZIJE CESTA 51 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Najnovejše steznike, različnih krojev, Tango, brez palčic, rije prostih, kratkih, dolgih, trikot, elastičnih a jour, držce za prsa, životke (Miederleiberi) kakor vse hygienične otroške, dekliške in damske potrebščine priporoča č. damam tu in na deželi svojo

bogato izbero edina specijalna trgovina 938

J. GORJANC, preje Kocjan

sv. Petra cesta 28, nasproti „Zlate kaplje“

kjer se tudi izdeluje steznike, pasove, ravnodržalce po meri, čisti in popravlja. — Posebna soba za pomirjevanje.

Pomladne novosti

v izgotovljenih oblekah

priporoča tvrdka

Maček & Ko.

Franca Jožefa cesta št. 3.

Sprejemajo se naročila po meri,

ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. železnice.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Otvoritev nove mesnice!

Zahvala in priporočilo.

Svojim cenjenim odjemalcem in p. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril dne 4. maja t. l.

ново (glavno) mesnico

v Wolfovi ulici št. 14 (Zetinovicheva hiša).

Obenem naznanjam, da bom opustil svojo podružnico na Tržaški cesti št. 2, pač pa

obdržal podružnico na Jurčičevem trgu št. 1

ter jo nespremenjeno dalje vodil.

Svojim cenj. dosedanjim odjemalcem se iskreno zahvaljujem za do sedaj mi izkazano zaupanje ter zagotavljam stare, kakor tudi nove odjemalce, da bom postrežal z vedno svežim mesom pitanih volov. O tem se bo slav. občinstvo lahko prepričalo.

Na željo pošiljam svojim odjemalcem meso tudi na dom.

Z velespoštovanjem

1572

Fran Lovše,
mesar.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1914.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„ Delniška glavica 3.000.000 kron. „

152

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorlci in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

== vsak vrst po dnevnem kurzu. ==